Nhân chuyến Tông du của ĐTC – Tìm hiểu về các vị thánh vĩ đại đã có công xây dựng Giáo hội & Đất nước Hungary

Thanh Quảng sdb

(Alleteia - Camille Dalmas)

Từ ngày 28 đến 30 tháng 4, Đức Thánh Cha Phanxicô sẽ tông du đến Hungary: Gặp gỡ một "vương triều thánh thiện" gồm các vị tử đạo, các vị vua, công chúa và giám mục - những vị thánh đã xây dựng nên một Giáo hội và một quốc gia vĩ đại của Hungary.

I. Các vị thánh Hungary trước khi đất nước Hungary thành hình

Thánh Quirinô thành Sescia (khoảng 309): vị tử đạo đầu tiên

Sinh ra ở Sabaria – Szombathely ngày nay – vào đầu thế kỷ thứ 4, Quirinus là một Kitô hữu tử vì đạo, người đã từ chối bỏ đức tin trong cuộc đàn áp của Diocletian vào năm 309. Ngài bị tra tấn bởi thống đốc Pannonia (tỉnh Hungary của Đế chế La Mã), bị ném xuống sông Sibaris với một cối xay buộc vào chân. Thi thể của ngài đã được các Kitô hữu địa phương vớt và chôn cất. Di hài của ngài sau đó đã được chuyển về Rome để bảo vệ, khỏi bị phá hoại trong các cuộc cấm đạo. Ngày nay hài cốt của ngài được an nghỉ tại Vương cung thánh đường Thánh Sebastian trên đường Via Appia.

Thánh Martin thành Tours

Thánh Martin thành Tours (316-397): nhà truyền nước Pháp

Xuất thân từ Sabaria ở Pannonia (nay là Hungary) vào đầu thế kỷ thứ 4, con trai của một quan tòa quân sự của Đế chế La Mã, Ngài đã vào lính và được điều sang Pháp. Bị cuốn hút gia nhập vào đạo Công giáo mặc dù được lớn lên không niềm tin, Thánh Martin được cải đạo qua một cảnh thần bí nổi tiếng trên đường về từ mặt trận. Tình cờ ngài gặp một người đàn ông nghèo, thánh nhân quyết định cắt đôi chiếc áo choàng lính của mình để chia sẻ với người nghèo đói kia. Sau đó, Chúa Kitô hiện ra với Ngài, Chúa mặc một phần chiếc áo choàng mà ngài đã cho. Thánh nhân quyết định tìm hiểu đạo, tiếp tục chiến đấu trong quân đội trong hai năm, sau đó được rửa tội và bắt đầu cuộc sống của một ẩn sĩ. Thánh nhân nổi tiếng thánh thiện, Ngài được chọn làm giám mục thành Tours vào năm 371. Là một nhà truyền giáo vĩ đại, Ngài được tôn kính ở Pháp, cũng như ở quê hương của Ngài, đặc biệt ở nơi ngài được sinh ra là Szombathely.

II. Các vị thánh sáng lập của Hungary

Thánh Stêphanô Hungary

Thánh Stephen là vị vua đầu tiên của đất nước Hungary. Ngài là con trai của hoàng tử Hungary Vajk, vào thế kỷ thứ 10 Ngài được gặp Giám mục Adalbert của Praha, người đã rửa tội cho anh và đổi tên anh thành Stephen. Năm 996, Stephen kết hôn với Gisele, em gái của Hoàng đế Henry II. Sau cái chết của cha mình, Stephen kế vị cha và thành lập vương quốc Hungary vào năm 1000. Ngài được đăng quang với vương miện do Đức Giáo hoàng Sylvester II gửi tặng, và Giáo hoàng phong cho ngài danh hiệu "Vua tông đồ". Trong 40 năm, ông đã tổ chức vương quốc của mình và truyền giáo bằng cách đưa các nhà truyền giáo vào và xây dựng nhiều nhà thờ. Được coi là gương mẫu của một vị vua Công giáo, Ngài là vị thánh bảo trợ Hungary. Ngài được chôn cất tại vương cung thánh đường Alba Regia - ngày nay là Székesfehérvar.

Chân phước Gisele của Hungary: một nữ hoàng ngoan đạo

Em gái của Hoàng đế Henry II, Gisele đã nhận được một nền giáo dục Công giáo tại xứ Bavaria. Gisele đã kết hôn với Stephen, một hoàng tử Hungary, người đã thành lập vương quốc Hungary vào năm 1000 với sự chúc phúc của giáo hoàng và hoàng đế. Sự kết hợp này được thực hiện nhờ sự vào đạo của Ê-tiên. Bà và chồng có nhiều con, trong đó có Thánh Emeric của Hungary. Bà góa chồng vào năm 1038, và người kế vị Stephen là Peter, đã sống như một bạo chúa, bắt bà phải lưu vong ở Bavaria. Ở đó, bà xin vào sống trong tu viện Benedictine ở Passau.

Thánh Emeric (1007-1031): Hoàng tử Tu sĩ Hungary

Con trai út của Vua Stephen và Nữ hoàng Gisele, là Emeric Gerard, đã trở thành một tu sĩ dòng Biển Đức và trở thành giám mục của Giáo phận Csanád. Anh trai của ngài chết khi còn trẻ, nên Emeric đã chuẩn bị kỹ lưỡng về hoàng gia, và chọn đời sống đạo đức khổ hạnh trong tu viện Pannonhalma, là bạn với Thánh Maurus. Tuy nhiên, vì tương lai của hoàng gia buộc ngài phải về kết hôn với công chúa Byzantine, và nối ngôi cha trở thành Hoàng đế Henry II ở Bavaria vào năm 1024. Mặc dù ngài là người thân nhất, nhưng sự nghiệp của thánh nhân đã không thành công khi Conrad II lên ngôi và gây chiến với Hungary. Emeric cầm đầu trận chiến và quân đội của thánh nhân đã chiến thắng, nhưng ngài đã từ khước ngai vua xứ Bavaria. Năm 1301, Ngài bị giết bởi một con lợn rừng khi đi săn. Ngài được chôn cất tại Vương cung thánh đường Alba Regia - ngày nay là Székesfehérvar - bên cạnh cha mình.

Các thánh Astrik, Adalbert và Maurus: các giám mục đầu tiên

Xuất thân từ đất nước Bohemia, các thánh Astrik và Adalbert đã đến Hungary để truyền giáo cho đất nước này. Adalbert thành lập tu viện Brevnov ở Praha, và Astrik thành lập tu viện Pannonhalma, một tổ chức Giáo hội đầu tiên ở Hungary, nơi ngài trở thành tu viện trưởng đầu tiên. Sau khi trở thành giám mục của Praha, Adalbert đã rửa tội cho Stephen vua của Hungary, và sau đó tiếp tục hành trình truyền giáo đến Prussia, nơi ngài bị sát hại bởi nhóm người ngoại đạo.

Thánh Astrik được bổ nhiệm làm giám mục Giáo phận Esztergom, và là giám mục đầu tiên của đất nước. Ngài cũng là một tu sĩ tại tu viện Pannonhalma,

Thánh Maurus là một trong những người nâng đỡ tinh thần cho Vua Stephen. Ngài trở thành tu viện trưởng của Tu viện Pannonhalma và được bổ nhiệm làm giám mục Giáo phận Pécs, nơi ngài xây dựng thánh đường đầu tiên vào năm 1036. Là một người trí thức và thần bí nổi bật trong việc kiến tạo hòa bình cho đất nước đang trải qua những cuộc xung đột.

Các Thánh Giêrađô thành Csanád, thánh Bőd và thánh Bystrík thành Nitra: những vị tử đạo đầu tiên của Hungary

Thánh Gerard Sagredo chào đời ở Venice vào cuối thế kỷ thứ 10, trở thành một tu sĩ Biển Đức. Để đến Đất Thánh, ngài đã đi qua Hungary, nơi Vua Stephen xin ngài trở thành gia sư cho hoàng tử Emeric. Lúc đầu ngài là một ẩn sĩ, nhưng sau được bổ nhiệm làm giám mục giáo phận Csanád, do nhà vua thành lập, và được giao nhiệm vụ truyền giáo cho nhóm dân hoàn toàn ngoại giáo. Cùng với ba giám mục khác là Bőd, Bystrik và Beneta, ngài bị nhóm ngoại giáo tấn công. Bőd và Gerard đã tử vì đạo, bị chém và ném đá chết trên đồi Buda, khi đang trên đường đến tham dự lễ đăng quang của Vua Andrew vào năm 1046. Các thánh Bystrik và Beneta đã tìm cách chạy trốn qua sông Danube. Nhưng bị bắt ở Pest, Thánh Bystrik đã bị giết bởi kiếm của một người ngoại giáo! Thánh Beneta trốn thoát, được cứu bởi quân đội của Vua Andrew.

III. Một triều đại thánh

Thánh Ladislaus, một hiệp sĩ ngoan đạo

Thánh Ladislaus I là vua của Hungary từ năm 1077 đến năm 1095. Để củng cố vương quốc và mở rộng biên giới, ngài là một hiệp sĩ gương mẫu và gìn giữ luật pháp cách nghiêm khắc chống lại mọi hành vi chống lại đức tin Công giáo. Ngài có công thành lập Giáo phận Zagreb ở Croatia ngày nay, mà ngài đã chinh phục được. Được dân chúng sùng mộ, thánh nhân đã có công lớn với triều vua và khi thánh nhân qua đời, người Hungary để tang Ngài ba năm.

Đấng đáng kính Irene của Hungary: Hoàng hậu của Byzantium

Piroska là con gái của Vua Ladislaus, vì lý do chính trị, cô đã kết hôn khi còn rất trẻ với John II Comnenus, con trai của Hoàng đế Byzantine Alexis. Bị buộc phải chuyển sang đạo Chính thống giáo, cô được đổi tên thành Irene. Cô trở thành hoàng hậu sau khi chồng lên ngôi, nhưng không tham dự vào triều chính. Bà rất ngoan đạo, giống như chồng, bà đã thành lập nhiều tu viện. Bà là mẹ của tám người con và qua đời năm 1134. Bà được Chính thống giáo công nhận là một vị thánh và được người Công giáo tôn kính.

Thánh Elizabeth của Hungary, dòng ba Phanxicô

Elizabeth là con gái của Vua Andrew II nước Hungary, một vị vua đầu thế kỷ 13, Elizabeth được hứa hôn với Landgrave thành Thuringia, là vua Louis IV, khi mới lên 4 tuổi và kết hôn lúc 14 tuổi. Là một cặp vợ chồng thánh thiện có ba người con, Các ngài sống nghèo khó, tuân theo các luật của Dòng Phan sinh. Tương truyền, khi mang bánh mì cho người nghèo, cô giấu bánh trong áo khoác, cô đã bị chồng ngăn cản. Cô nói cô dấu những bông hoa hồng dưới áo khoác của mình, và khi cô mở vạt áo ra, một cơn mưa hoa xuất hiện một cách kỳ diệu. Thái độ khổ hạnh của cô đã gây tai tiếng cho những người thân của cô, nhưng cô vẫn kiên trì. Chồng cô chết vì bệnh dịch hạch, khiến cô trở thành góa phụ khi mới 20 tuổi. Từ chối tái hôn, cô bị nhà chồng đuổi đi và được một người chú là giám mục nhận về nuôi. Sau đó, cô cống hiến cuộc đời mình cho người nghèo, được thúc đẩy bằng ơn đoàn sủng của Dòng Ba Phanxicô, cô giúp đỡ và hướng đạo những phụ nữ khác xung quanh cô. Cô qua đời ở tuổi 24.

Thánh Margaret xứ Hungary: Công chúa Đa Minh

Là cháu gái của thánh Elizabeth, Công chúa Margaret là con gái của Vua Béla IV, vua của Hungary, người đã phải đối mặt với các cuộc xâm lược của người Mông Cổ vào thời điểm cô sinh ra. Cha mẹ cô hứa dâng cô cho Chúa để cứu đất nước, cô được giáo dục trong một tu viện Đa Minh ở Veszprem. Phát triển một đức tin sâu sắc, cô từ chối bất kỳ cuộc hôn nhân nào do cha mẹ cô đề nghị. Chống lại lời khuyên của họ, cô chấp nhận sự nghèo khó của đời sống Đa Minh, phân phát tất cả sự giàu có mà

cô được ban cho. Cô được biết đến như một nhà khổ hạnh và một nhà thần bí. Đức Piô XII phong thánh cho bà năm 1943 là thánh Kinga của Vương quốc Ba Lan.

Thánh Kinga của Ba Lan: vị thánh bảo trợ của Ba Lan

Thánh Kinga còn được gọi là Cunegunda, Kinga là em gái của Thánh Margaret của Hungary. Trái với ý muốn của mình, cô đã kết hôn với Vua Boleslas V của Ba Lan. Giống như Margaret, cô mơ ước được gia nhập một dòng tu và từ chối cuộc hôn nhân. Chồng cô đã chấp nhận ý muốn của cô và quyết định sống một cuộc sống khó nghèo và khiết tịnh với cô. Thánh nhân được người Ba Lan yêu mến, cô đã bán tất cả những gì mình sở hữu sau khi chồng qua đời và gia nhập vào tu viện thánh Clara Nghèo khó mà cô thành lập ở Stary Sacz. Đức Gioan Phaolô II đã phong thánh cho bà vào năm 1999.

Thánh Stephen Pongracz: tử đạo Košice

Thánh Stephen Pongracz chào đời vào cuối thế kỷ 16 tại Romania trong một gia đình người Hungary, Stephen Pongracz gia nhập Dòng Tên và được đào tạo tại Praha, Ljubljana và sau đó đi Áo, nơi thánh nhân được thụ phong linh mục và được gửi đi rao giảng tại Košice, thuộc Slovakia ngày nay, Ngài bị bắt cùng với hai người bạn khác cùng Dòng Tên là Melchior Grodziecki và một linh mục người Croatia, và Marko Krizin thuộc nhóm Calvinist ở Bethlen, là hoàng tử của Transylvania. Họ bị bỏ đói vài ngày, sau đó họ bị tra tấn dã man và tất cả đều chết vì đạo. Điều này đã gây ra phẫn uất trong dân chúng, vì dân chúng rất ngưỡng mộ ba linh mục, và Hoàng tử Bethlen nên buộc phải chôn cất các ngài một cách long trọng. Đức Gioan Phaolô II đã phong thánh cho các ngài ở Košice vào năm 1995.